

CV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Valgene til Rigsdagen.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 18. Maj 1912).

De vigtigste Bestemmelser, hvori det forelagte Forslag adskiller sig fra den gældende Lov, gaa' ud paa at forøge Folketingets Medlemstal til 129, at omfordele Vælgerne i mere ensartede Kredse, at indføre Kommuneafstemning og at indføre Omvalg, naar den ved det almindelige Valg valgte Kandidat ikke har faaet absolut Majoritet af de afgivne Stemmer.

Forslagets § 104 bestemmer, at Loven kommer til Anvendelse første Gang, naar Rigsdagen er opløst i Henhold til Grundlovens § 95, og at den atter bortfalder, saafremt den en Gang vedtagne Grundlovsændring maatte blive forkastet.

Flertallet af Udvalgets Medlemmer kan ikke slutte sig til Lovforslaget i den foreliggende Form, medens der paa den anden Side heller ikke har været fremsat noget Ændringsforslag, som har kunnet samle et Flertal.

Udvalget har derfor ligesom ved Behandlingen af Grundlovsforslaget delt sig i 3 Mindretal.

Et af disse (*Bramsen, Hage, Holstein-Holsteinborg, Johnsen, Nordby, Holger Petersen* og *Piper*) kan i Overensstemmelse med sine Udtalelser angaaende Grundlovsændringen ikke billige den store For-

øgelse af Folketingsmandaterne og ønsker ikke at forlænge Varigheden af den nuværende Valgordning ved at bidrage til Gennemførelsen af en ny Lov, der hviler paa det samme ufyldstgørende Princip, men maa kræve, at den nye Lov, der vedtages, grundes paa Forholdstalsvalg.

Et saadant Forslag blev i sidste Rigsdagssamling stillet af Højre i Folketinget. Dette Forslag havde nærmest Karakteren af et Kompromis, idet det bevarede Valg i 90 Enkeltmandskredse og derigennem den lokale Repræsentation, medens 30 Mandater vilde være at fordele efter Forholdstal, saaledes at disse tilfaldt de Partier, som havde faaet for faa Repræsentanter i Forhold til deres Vælgertal.

Dette Forslag formaaede imidlertid ikke at vinde tilstrækkelig Tilslutning, og vi have derfor nu forsøgt at vise en anden Vej ved at stille Ændringsforslag gaaende ud paa, at samtlige Medlemmer af Folketinget skulle vælges i store Kredse efter Forholdstal i Henhold til Kandidatlister, der indsendes af Partiorganisationen eller af en Kreds af Vælgere, der af Hensyn til den hemmelige Afstemning ikke gøres alt for stor, medens der paa den anden Side heller ikke bør være Adgang til at op-